

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum ira sit peccatum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Utrum ira sit peccatum?

767

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod ira non sit peccatum. Peccando enim demeremur. Sed passionibus non demeremur, sicut nec vituperamur, ut dicitur in 2. * Ethic. Ergo nulla passio est peccatum. Ira autem est passio, ut supra habitum est, cum de passionibus ageretur. Ergo ira non est peccatum.

¶ 2 Præterea, In omni peccato est conuersio ad aliquod bonum commutabile. Sed per iram non conuertitur aliquis ad aliquod bonum commutabile, sed in malum alicuius. Ergo ira non est peccatum.

¶ 3 Præterea, Nullus peccat in eo quod vitare non potest: ut August. * dicit. Sed iram homo vitare non potest: quia super illud Psal. 4. Irascimini & nolite peccare, dicit Gloss. quod motus iræ non est in potestate nostra. Philosophus etiam dicit in seprimo Ethicor. quod iratus cum tristitia operatur. Tristitia autem est contraria voluntati. Ergo ira non est peccatum.

¶ 4 Præterea, Peccatum est contra naturam, ut Damasc. * dicit in 2. lib. Sed irasci non est contra naturam hominis, cum sit actus naturalis potentie, que est irascibilis. Vnde & Hieron. † dicit in quadam epistola, quod irasci est hominis. Ergo irasci non est peccatum.

SED contra est, quod Apost. dicit ad Ephes. 4. Omnis indignatio, & ira tollatur a vobis.

RESPONDEO dicendum, quod ira, sicut dictum est *, proprie nominat quamdam passionem. Passio autem appetitus sensitui in tantum est bona, in quantum ratione regulatur. Si autem ordinem rationis excludat, est mala. Ordo autem rationis in ira potest attendi, quantum ad duo. Primo quidem, quantum ad appetibile in quod tendit, quod est vindicta. Vnde si aliquis appetat quod secundum ordinem rationis fiat vindicta, est laudabilis iræ appetitus, & vocatur iræ perzeium. Si autem aliquis appetat, quod fiat vindicta

X 3 dicta

2. dif. 36.
a. 2. ad 2
Et 3. d. f.
15. q. 2. a.
2. q. 2. co.
¶ mal.
¶ q. 12. a. 2
¶ Ephe.
4. lect. 1.
cor. 2.
* cap. 5.
† 1. 2. q.
46. ar. 1.
* li. 3. de
lib. arbi.
c. 19. § 1.
† c. 6. cir.
med.
* c. 4. ¶
30.
† ad Sa-
linā, de
seruata
viduita-
te, in vl.
pag. ante
fin. 1. 1.
* a. prec.
¶ 1. 2. q.
46. ar. 1.

dicta qualitercumque contra ordinem rationis: puta si appetat puniri eum qui non meruit, vel ultra quam meruit, vel etiam non secundum legitimum ordinem, vel non propter debitum finem, qui est conferuatio iustitiæ, & correctio culpæ; erit appetitus iræ vitiosus, & nominatur ira per vitium. Alio modo attenditur ordo rationis circa iram, quantum ad modum irascendi: vt scilicet motus iræ non immoderate feruescat, nec interius, nec exterius. Quod quidem si præmittatur, non erit ira absque peccato, etiam si aliquis appetat iustam vindictam.

Ad primum ergo dicendum, quod quia passio potest esse regulata ratione, vel non regulata; ideo secundum passionem absolute consideratam non impeditur ratio meriti, vel demeriti, seu laudis, vel vituperarij. Secundum tamen quod est regulata ratione, potest habere rationem meritorij, & laudabilis. Et è contrario secundum quod non est regulata ratione, potest habere rationem demeriti, vel vituperabilis. Vnde de

li. 2. c. 5.
à me. 1. 5.

Philosophus * ibidem dicit, quod laudatur, vel vituperatur qui aliquantulum irascitur.

Ad secundum dicendum, quod iratus non appetit malum alterius propter se, sed propter vindictam, in quam conuertitur appetitus eius, sicut in quoddam commutabile bonum.

Ad tertium dicendum, quod homo est dominus suorum actuum per arbitrium rationis. Et ideo motus qui præueniunt iudicium rationis, non sunt in potestate hominis in generali, vt scilicet nullus eorum infurget: quamuis ratio possit quemlibet singulariter impedire ne infurget. Et secundum hoc dicitur, quod motus iræ non est in potestate hominis, ita scilicet quod nullus infurget. Quia tamen aliquantulum in potestate hominis potestatem, non totaliter perdit rationem peccati, si sit inordinatus. Quod autem Philosophus * dicit, Iratum cum tristitia operari, non est sic intelligendum, quasi tristetur de eo quod irascitur, sed quia tristatur de iniuria quam æstimat sibi illatam: & ex hac

li. 7. Eth.
c. 6. circ.
med. 1. 5.

hac tristitia mouetur ad appetendum vindictam.
Ad quartum dicendum, quod irascibilis in homine naturaliter subijcitur rationi. Et ideo actus eius in tantum est homini naturalis, in quantum est secundum rationem. In quantum verò est præter ordinem rationis, est contra hominis naturam.

ARTIC. III.

Virum omnis ira sit peccatum mortale?

768

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod omnis ira sit peccatum mortale. Dicitur enim Job 5. Virum stultum interficit iracundia: & loquitur de interfectione spirituali, a qua peccatum mortale denominatur. Ergo omnis ira est peccatum mortale.

1. 2. q. 88.
2. 5. ad 1.
Et mal.
97. a. 4.
ad 1. 6.

¶ 2. Præterea, nihil meretur damnationem æternam nisi peccatum mortale. Sed ira meretur damnationem æternam. Dicit enim Dominus, Matth. 5. Omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: vbi dicit glo. quod per illa tria quæ ibi tanguntur, scilicet iudicium, consilium, & gehenna, diuersæ mansiones in æterna damnatione pro modo peccati signanter exprimuntur. Ergo ira est peccatum mortale.

9. 12. a. 3.
Et Gal. 5.
lec. 5. co.
2. fin.
Gl. or. ib.

¶ 3. Præterea, quicquid contrariatur charitati, est peccatum mortale. Sed ira de se contrariatur charitati, vt patet per Hier. * super illud Matth. 5. Qui irascitur fratri suo, &c. vbi dicit, quod hoc est contra proximi dilectionem. Ergo ira est peccatum mortale.

* tom. 9.

SED contra est, quod super illud Ps. 4. Irascimini & nolite peccare: dicit gloss. * Venialis est ira quæ non perducitur ad effectum.

Est Cas-
fiodori i
hoc loco
sup. illud
Qua dicit
is in cor
dibus ve-
stris, Ps.
4
a. 1. 1. 1.

RESPONDEO dicendum, quod motus iræ potest esse inordinatus, & peccatum dupliciter, sicut dictum est. Vno modo, ex parte appetibilis, vt potest cum aliquis appetit iniustam vindictam: & sic ex genere suo ira est peccatum mortale; quia contrariatur charitati & iustitiæ. Potest tamen contingere quod talis appetitus sit peccatum veniale, propter imperfectionem actus. Quæ quidē imperfectio attenditur vel ex parte appetentis, puta cum motus iræ præuenit